

Қазақстан Республикасының білім және ғылым министрлігі

Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

Бекітемін
Ғылыми кеңес төрағасы,
ректор, ҚР ҰҒА академигі
Ғазалиев А.М.

« _____ » _____ 2015ж.

СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША
ОҚЫТУ БАҒДАРЛАМАСЫ
(SYLLABUS)

МВ 4216 «Мемлекет және бизнес» пәні
(коды және атауы)

МВ 24 «Мемлекет және бизнес» модулі
(коды және атауы)

5В051000 – «Мемлекеттік және жергілікті басқару» мамандығы
(шифры және атауы)

Инженерлі экономика және менеджмент факультеті

«Кәсіпорын менеджменті» кафедрасы

АЛҒЫ СӨЗ

Студентке арналған пән бойынша оқыту бағдарламасын (syllabus) әзірлеген: аға оқытушысы Жакбаева А.Х. әзірледі.

«Кәсіпкерлік және басқару» кафедрасының отырысында талқыланған

«_____» _____ 20__ ж. № _____ хаттама.

Кафедра меңгерушісі _____ «__» _____ 20__ ж.

(қолы)

(А.Ж.Ә.)

Инженерлік экономика және менеджмент факультетінің оқу-әдістемелік кеңесі мақұлдаған

«_____» _____ 20__ ж. № _____ хаттама

Төраға _____ Нурмағамбетова Н.А

(қолы)

Оқытушы туралы мәлімет және қатынас ақпараты

Аты-жөні: Жакбаева Алиман Хайрулловна - аға оқытушы

Кәсіпкерлік және басқару әдістемесі кафедрасы ҚарМТУ-дың 4 - корпусында орналасқан (Бейбітшілік бульвары, 56) 224 аудитория, байланыс телефоны 56-75-97.

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттер саны	ECTS	Сабақтардың түрі					СӨЖ сағаттар саны	Жалпы сағаттар саны	Бақылау түрі
			Қосылған сағаттар саны			ОСӨЖ сағаттарының саны	Барлығы сағаттары саны			
			лекциялар	Практикалық сабақтар	Зертханалық сабақтар					
7	3	5	30	15		45	90	45	135	емтихан

Пәннің сипаттамасы

«Мемлекет және бизнес» пәні базалық пәндердің таңдау бойынша компонентын қиылына жатады.

Пәннің мақсаты

«Мемлекет және бизнес» пәні экономиканың дамуын бағалайтын сындарлы фактор болып табылатын мемлекет, бизнес және экономикалық агенттер арасында өзара тәуекелдік пен өзара байланысты оқып үйрену. Үкіметтің рөлі экономикада нарықтағы өз орнын алып қана қоймай сонымен қатар нарықтық экономиканың қызметтерін жетілдіру мақсатын мақсатын ұстанады.

Пәннің міндеттері

Осы пәнді оқу нәтижесінде студенттер:

мемлекет және бизнес пәнінің міндеттері: қоғамдық жалпы құбылыстар мен процесстерді зерттеудің әдістемесін білу, олардың мемлекет және бизнес аралық моделдеу мен жобалау принциптерін, әлеуметтік- экономикалық Мемлекет және бизнесның теориялық негізін негіздерін білу, оның ішінде: топтарын, түрлерін, ұлттық шоттар жүйесіндегі принциптеріне сай келуі, әлеуметтік - экономикалық дамудағы жалпылама көрсеткіштері, мемлекет және бизнес аралық ақпарат көздерін зерттеу.

түсінік алуы керек:

– микро, мезо, макродеңгейдегі Мемлекет және бизнеслық зерттеулердің өткізу ерекшеліктерін, мемлекет және бизнеслық әдіс тәсілдерді қолдану мүмкіндігін, мемлекет және бизнес аралық ақпараттың негізгі көздері туралы түсінікке ие болуға;

білуы керек:

– әлеуметтік – экономикалық мемлекет және бизнестегі негізгі экономикалық топтастырулардың көрсеткіштер жүйесін өлшеу және есептеуді;

істей алуы керек:

– нақты экономикалық кезеңдегі мемлекет және бизнестің жағдайының жоспарын құруға, оның шығатын көрсеткіштерінің шеңберін құруға, мемлекет және бизнес аралық бағытталған анализ жасау;

практикалық машықтануы керек:

– өз бетімен экономикалық ақпараттарды жинап, соның ішінде екіншілік немесе қайталанбалы ақпараттарын қоса практикалық дағдыларды меңгеруге.

Пререквизиттер

Бұл пәнді оқу үшін келесі пәндерді игеру қажет: макроэкономика.

Постреквизиттер

«Мемлекет және бизнес» пәнін оқу кезінде алынған білім «Басқару шешімдерін қалыптастыру» пәндерін игеру кезінде қолданылады.

Пәннің тақырыптық жоспары

Бөлімнің (тақырыптың) атауы	Сабақтардың түрлері бойынша еңбек сыйымдылығы, с.				
	лекциялар	Практикалық саб.	Зертханалық саб.	ОСӨЖ	СӨЖ
1. Шет елдегі курстың бағдарламалық-әдістемелік астары	2	1	-	4	4
2. Мемлекет және аралас экономиканың қалыптасуы.	4	2	-	5	5
3.Экономиканы мемлекеттік басқару жүйесі және бюрократизм	4	2	-	5	5
4. Мемлекетнарықтыққатынастардыынталандыру субъектісіретінде	4	2	-	5	5
5. Кәсіпкерлік дамуының экономикалық негізде рі және оның түрлері.	4	2	-	5	5
6. Үкімет – бизнес қатынастарын реттеу және әр түрлі елдегі тәжірибесі	4	2	-	5	5
7. Экономикалық өсу проблемаларын шешу және азаматтық қоғамды қалыптастырудағы мемлекеттің рөлі	4	2	-	5	5
8. Экономиканың әртүрлі секторларындағы бизнесті дамыту жағдайы	2	1	-	5	5
9. Мемлекеттің бизнеспен ара қатынастарындағы құқықтық жағдайы.	2	1	-	5	5
Барлығы	30	15	-	45	45

Практикалық (семинарлық) сабақтардың тізімі

1. Нидерланды және Италия профессорлары әзірлеген бағдарламаларды талдау.
2. Курстың американдық және ағылшындық бағдарламаларын оқыту ерекшеліктері және оларды оқыту әдістемесі.
3. Аралас экономиканың дамуына мемлекеттің араласуының қажеттілігі мен шегі
4. Қоғамдық экономикалық жүйелердің моделдері мен олардың жерге, жұмыс күшіне, капиталға еңбек құралдары мен нәтежелеріне меншік нысанына байланысты тәуелділігі.
5. Экономикадағы мемлекеттің ролі тура лы эволюциясы.
6. Аралас экономиканың дамуына мемлекеттің араласуының қажеттілігі мен шегі.
7. Экономиканы мемлекеттік басқарудың ұйымдастырушылық негіздері .
8. Бюрократизм мәні теориялық негіздері мен оның элементтері: жағымды және жағымсыз жақтары
9. Саяси императивтер және нарықтық экономикадағы мемлекеттің ролі.
10. Кәсіпкерлік бизнес
және нарықтық қатынастардың дамуы үшін құқықтық негізді жасау жөніндегі мемлекеттің заңшығару әрекеті.
11. Меншік нысандары және әр түрлі елдердегі олардың арақатынас мәселесі.
12. Меншікті толықтай мемлекеттендіру мен экономиканы орталықтандыру тәжірибесі.
13. Экономиканың жеке секторындағы шетелдік инвестицияларды тарату мен кәсіпкерлік инвестициялық белсенділігін ынталандыруындағы мемлекеттің ролі.
14. Үкімет пен бизнес арасындағы қатынасты анықтаудың тарихи және теориялық талдау амалдары
15. Экономиканың жеке секторын дамыту мен орта тапты қалыптастырудағы бұл қатынастың ролі.
16. Үкімет пен бизнес қатынасын жақсартудағы әкімшілік институттардың функционалдық міндеттері мен жауапкершіліктері.
17. Экономикалық өсудің негізгі сипаттамалары: мәні, мақсаттары, түрлері.
18. ҚР экономикасының тұрақты даму тұжырымдамасы мен өсу проблемалары.
19. Азаматтық қоғам институттарын мемлекеттік басқару үрдісіне тарту.

20. Қазақстан Республикасындағы саяси партиялар мен саяси қозғалыстар
21. Мемлекеттік экономиканың өндірістік және инфрақұрылымдық салаларындағы шағын және орта бизнесті дамуы үшін қажет жағдайларды қамтамасыз етуі.
22. Әлеуметтік аяда бизнестің даму ерекшеліктері және мемлекеттік қолдау
23. Кәсіпкерліктің, шағын және орта бизнестің дамуының әкімшілік-ұйымдастырушылық негіздерін реттейтін ҚР Заңдары.
24. Шаруашылық және еңбек құқығының негізгі ережелері.
25. Кәсіпкерлер мен бизнесмендердің практикалық қызметінің халықаралық құқықтар талаптарына сәйкес келуінің қажеттілігі.

СӨЖ арналған бақылау жұмыстарының тақырыбы

1. Аралас экономиканың дамуына мемлекеттің араласуының қажеттілігі мен шегі
2. Мемлекет және аралас экономиканың қалыптасуы.
3. Қоғамдық экономикалық жүйелердің моделдері мен олардың жерге, жұмыс күшіне, капиталға еңбек құралдары мен нәтежелеріне меншік нысанына байланысты тәуелділігі. Экономикадағы мемлекеттің ролі туралы эволюциясы.
4. Аралас экономиканың дамуына мемлекеттің араласуының қажеттілігі мен шегі.
5. Экономиканы мемлекеттік басқару жүйесі және бюрократизм.
6. Экономиканы мемлекеттік басқарудың ұйымдастырушылық негіздері .
7. Бюрократизм мәні теориялық негіздері мен оның элементтері: жағымды және жағымсыз жақтары
8. Мемлекет нарықтық қатынастарды ынталандыру субъектісі ретінде
9. Саяси императивтер және нарықтық экономикадағы мемлекеттің ролі.
10. Кәсіпкерлік бизнес
және нарықтық қатынастардың дамуы үшін құқықтық негізді жасау жөніндегі мемлекеттің заңшығару әрекеті.
11. Кәсіпкерлік дамуының экономикалық негіздері және оның түрлері.
12. Меншік нысандары және әр түрлі елдердегі олардың арақатынас мәселесі.
13. Меншікті толықтай мемлекеттендіру мен экономиканы орталықтандыру тәжірибесі.
14. Экономиканың жеке секторындағы шетелдік инвестицияларды тарату мен кәсіпкерлік инвестициялық белсенділігін ынталандыруындағы мемлекеттің ролі.
15. Үкімет – бизнес қатынастарын реттеу және әр түрлі елдегі тәжірибесі
16. Мемлекеттің бизнеспен ара қатынастарындағы құқықтық жағдайы.
17. Кәсіпкерліктің, шағын және орта бизнестің дамуының әкімшілік-ұйымдастырушылық негіздерін реттейтін ҚР Заңдары.
18. Шаруашылық және еңбек құқығының негізгі ережелері.

19. Кәсіпкерлер мен бизнесмендердің практикалық қызметінің халықаралық құқықтар талаптарына сәйкес келуінің қажеттілігі.
20. Жеке кәсіпкерлікті дамыту
21. Кәсіпкерлік іс-әрекеттің негізгі тән белгілері
22. Азаматтық қоғам институттарын мемлекеттік басқару үрдісіне тарту.
23. Қазақстан Республикасындағы саяси партиялар мен саяси қозғалыстар
24. Экономиканың әртүрлі секторларындағы бизнесті дамыту жағдайы
25. Мемлекеттік экономиканың өндірістік және инфрақұрылымдық салаларындағы шағын және орта бизнесті дамуы үшін қажет жағдайларды қамтамасыз етуі.

Студенттердің білімін бағалау белгілері

Пән бойынша емтихан бағасы аралық бақылау (60% дейін) және қорытынды аттестаттау (емтихан) (40% дейін) бойынша үлгерімнің ең жоғары көрсеткіштерінің сомасы ретінде анықталады және кестеге сәйкес 100% дейін мәнді құрайды.

Әріптік баға бойынша бағалау	Сандық бағалау эквиваленттері	Меңгерілген білімдердің проценттік мәні	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	Қанағаттанарлық
C	2,0	65-69	
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D	1,0	50-54	
F	0	30-49	Қанағаттанарлықсыз
Z	0	0-29	

«А» (өте жақсы) деген баға, студент семестр барысында пәннің барлық бағдарламалық сұрақтары бойынша өте жақсы білім көрсеткен, сонымен қатар, өздік жұмыс тақырыптары бойынша жиі аралық білімін тапсырған, оқылатын пән бойынша негізгі бағдарлама бойынша теориялық және қолданбалы сұрақтарды оқуда дербестік көрсете білген жағдайда қойылады.

«А-» (өте жақсы) деген баға негізгі заңдар мен процестерді, ұғымдарды, пәннің теориялық сұрақтарын жалпылауға қабілетін өте жақсы меңгеруін, аудиториялық және дербес жұмыс бойынша аралық тапсырмалардың жиі тапсырылуын болжайды.

«В+» (жақсы) деген баға, студент пәннің сұрақтары бойынша жақсы және өте жақсы білімдер көрсеткен, семестрлік тапсырмаларды көбінесе «өте жақсы» және кейбіреулерін «жақсы» бағаларға тапсырған жағдайда қойылады.

«В» (жақсы) деген баға, студент, пәннің нақты тақырыбының негізгі мазмұнын ашатын сұрақтары бойынша жақсы және өте жақсы білімдер

көрсеткен, семестрлік тапсырмаларды уақытында «өте жақсы» және «жақсы» бағаларға тапсырған жағдайда қойылады.

«B-» (жақсы) деген баға студентке, егер ол аудиториялық қалай болса, дәл солай СӨЖ тақырыптары бойынша пәннің теориялық және қолданбалы сұрақтарына жақсы бағытталады, бірақ семестрде аралық тапсырмаларды жиі тапсыратын және пән бойынша семестрлік тапсырмаларды қайта тапсыру мүмкіндігіне ие болған жағдайда қойылады.

«C+» (қанағаттанарлық) деген баға студентке, егер ол аудиториялық сабақтардың және СӨЖ барлық түрлері бойынша зейінділік сипаттағы сұрақтарға ие, пәннің жеке модульдарының мазмұнын аша білген, семестрлік тапсырмаларды «жақсы» және «қанағаттанарлық» бағаға тапсырған жағдайда қойылады.

«C» (қанағаттанарлық) деген баға студентке, егер ол аудиториялық сабақтардың және СӨЖ барлық түрлері бойынша зейінділік сипаттағы сұрақтарға ие, пәннің жеке модульдарының мазмұнын аша білген, семестрлік тапсырмаларды «қанағаттанарлық» бағаға тапсырған жағдайда қойылады.

«C-» (қанағаттанарлық) деген баға студентке, егер ол аудиториялық сабақтардың және СӨЖ барлық түрлері бойынша жалпы мағлұматтандырылған және нақты тақырыптың шеңберінде ғана жеке заңдылықтар мен олардың ұғымын түсіндіре алатын жағдайда қойылады.

«D+» (қанағаттанарлық) деген баға студентке, егер ол аудиториялық сабақтардың және СӨЖ барлық түрлері бойынша семестрлік тапсырмаларды уақытында тапсырмаған және нақты тақырыптың шеңберінде ғана жеке заңдылықтар мен олардың ұғымын түсіндіре алатын жағдайда қойылады.

«D» (қанағаттанарлық) деген баға студентке, егер ол семестрлік тапсырмаларды уақытында тапсырмаған және аудиториялық сабақтар мен СӨЖ бойынша білімі төмен, сондай-ақ, сабақтар босатқан жағдайда қойылады.

«F» (қанағаттанарлықсыз) деген баға студент, СӨЖ және сабақтардың түрлері бойынша теориялық және практикалық білімнің төмен деңгейіне де ие емес, сабақтарға жиі қатыспайтын және уақытында семестрлік тапсырмаларды тапсырмайтын жағдайда қойылады.

«Z» (қанағаттанарлықсыз) деген баға студент, СӨЖ және сабақтардың түрлері бойынша теориялық және практикалық білімнің төмен деңгейіне де ие емес, сабақтардың жартысынан көп қалатын және семестрлік тапсырмаларды ұсынбаған жағдайда қойылады.

Аралық бақылау оқытудың 7-ші,14-шы апталарында жүргізіледі және бақылаудың келесі түрлерінен шыға отырып, ұйымдастырылады:

Бақылау түрі	% -тікмені	Оқытудың академиялық кезеңі, апта															Барлығы, %	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
Қатысу	10	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	10
Лекция конспектісі	5			*			*			*				*			*	5
Практикалық сабақтағы ауызша жауап алу	10	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	10
Ситуациялық жағдайды шешу	10					*			*			*				*		10
Жазбаша бақылау жұмысы	10							*								*		10
Тест алу	5			*					*							*		5
СӨЖ тапсырмаларын орындау	10				*				*		*					*		10
Емтихан	40																	40
Барлығы (аттестация бойынша)	60								30								30	60
Барлығы	100																	100

Пән бойынша тапсырмаларды орындау және тапсыру кестесі

Бақылау түрі	Тапсырманың мақсаты және мазмұны	Ұсынылатын әдебиет	Орындалу ұзақтылығы	Бақылау түрі	Тапсыру мерзімі	Балдары
1	2	3	4	5	6	7
Практикалық сабақта мәселені талқылау	Лекцияда өткен материалдарды терең түсіну үшін практикалық сабақта мәселелерді талқылау	Практикалық сабақтар үшін ұсынылған әдебиеттерді қолдану қажет	Курсты оқыту кезінде оқу жоспарымен және сабақ кестесімен сай келу керек	Ағымдық	Апта сайын	15
Ситуациялық жағдайды шешу	Сабақта қамтылмаған мәселерді қосымша толық түсіну үшін талқылау	СОӨЖ сабақтар үшін ұсынылған әдебиеттерді қолдану қажет	8 сағат	Ағымдық	5,8,11, 14 апталарда	15

Жазбаша бақылау жұмысы	Барлық меңгерген материалды интерпретациялау	Барлық ұсынылған негізгі және қосымша әдебиеттерді қолдану керек	4 сағат	Аралық	7,14 аптала рда	15
Тест алу	Теоретикалық материалдың қалай меңгерілгенін тексеру	Барлық ұсынылған негізгі және қосымша әдебиеттерді қолдану керек	6 сағат	Ағымдық	3,8,13 аптала рда	15
СӨЖ тапсырмаларын орындау	Типтік бағдарламаға сай бірақ лекция мен практикалық, соөж сабақтарында қаралмай кеткен мәселерді қарастыру	СӨЖ сабақтар үшін ұсынылған әдебиеттерді қолдану қажет	8 сағат	Ағымдық	4,8,10, 13 аптала рда	
Емтихан	Пән материалдарын меңгеруін тексеру	Барлық ұсынылған негізгі және қосымша әдебиеттерді қолдану керек	4 сағат	қорытындылау	Сессия кезінде	40
Барлығы						100

Саясат және рәсімдер

«Мемлекет және бизнес» пәнін оқу кезінде келесі ережелерді сақтауды өтінеміз:

1 Сабаққа кешікпей келуді.

2 Дәлелді себепсіз сабақ босатпауды, ауырған жағдайда анықтама, ал басқа жағдайларда түсініктеме хат ұсынуды.

3 Студенттің міндетіне барлық сабақтарға қатысу кіреді.

4 Оқу процесінің күнтізбелік жоспарына сәйкес бақылаудың барлық түрлерін тапсыру.

5 Жіберілген практикалық және зертханалық сабақтар оқытушы белгілеген уақытта қайта тапсыру.

Негізгі әдебиеттер тізімі:

1. Мамыров Н., Саханова А., Ахметова Ш., Брузати Л. Мемлекет және бизнес: оқуқұралы. – Алматы: Экономика.1999. – б.660.

2. Муканов Д. Қазақстанның индустриалды-инновациялық дамуы: потенциалы және жүзеге асыру механизмдері. – Алматы: Дайк-Пресс, 2004. – 274 б.

3. Орманбаев А. Ж. Экономикалық өсуді басқарудың теориясы мен моделдері. – Қарағанда, 2003 – 418 б.
4. Сатубалдин С.С. «Драконы и тигры» Азии: сможет ли казахстанский «барс» пройти их тропами? Уч. пособие. – Алматы, 1998 – 600 с.
5. Райзберг Б.А. Басқару курстары – Алматы, 2003. –528
6. Уткин Э. Управление фирмой: методологические аспекты оценки и механизм использования. – М.:2002 – 188с.
7. Тулегенова М. Кеңестен кейінгі экономиканың қаржы капиталы. – Алматы: Қазақ университеті, 2003. – 181 б.

Қосымша әдебиеттер тізімі:

1. Казанцев А. Менеджмент в предпринимательстве: рыночная экономика, реформы, экономическая политика: Сб. статей: 1990-2001 гг. В 3-х т. Т.2 – Алматы: РГП «Институт экономических исследований», 2002 – 438 с.
2. Кабушкин Н. Основы менеджмента. – Минск: «Экономпресс», 1997 – 431 с.
3. Нурланова Н.К. Формирование и использование инвестиций в экономике Казахстана: стратегия и механизм. – Алматы: Гылым, 1998. – 240 с.
4. Баймуратов У.Б. национальная экономическая система. – Алматы: Гылым, 2000. – 536 с.
5. Рыночная экономика Казахстана: проблемы становления и развития. В 2-х т. / Под ред. М.Б.Кенжегузина. Т.1 – Алматы, 2001, - 384 с.
6. Айнабек К.С. Нарықтық экономиканың диалектикасы: монография. – Астана: Фолиант, 2001 – 208 б.
7. Саханова А.Ж. Сейтмагамбетова М.С. Есенжигитова Р.Г. Сборник кейсов по курсу «Государственное регулирование экономики» уч. пособие. – Алматы: экономик, 2003 – 276 с.
8. С.Сатубалдин, М.Марков. Бүгінгі Қазақстанның экономикасы. Алматы: КИМЭП, 2001 – 15с.
9. Сатубалдин С.С. Қазақтың экономикалық менталитеті. – Алматы: КИМЭП, 1998. – 40б.
10. Сатубалдин С. Болашақ жылнамасы. – Алматы: ОФ «БИС». – 2002. – 320 б.
11. Нарық инфраструктура негіздері. Алматы: ҚазМУ, 1997.
12. Каримбаева Г.А.. Әлеуметтік кешенді және экономиканы мемлекеттік реттеу. – Қарағанда, 2003.
13. Казбеков Б. Ауыспалы кезеңдегі сыртқы экономикалық байланыстар. Алматы. Гылым, 1996.
14. Шокаманов Ю.К. Динамика и структурные сдвиги в экономическом развитии Казахстана и его регионов// Экономика и статистика №3, 2003.
15. Питер Э. Менеджмент – искусство управлять. Пер. с англ. – М: ИНФРА, 1995.

16. Туркебаев Э.А. Нарықтық экономика негіздері. – Алматы: Казакстан даму институты, 1998.
17. Травин В. Основы кадрового менеджмента. - М.: 1995.
18. Менеджмент персонала: функции и методы. – М.: 1993ж.

**СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША
ОҚЫТУ БАҒДАРЛАМАСЫ
(SYLLABUS)**

МВ 4216 «Мемлекет және бизнес» пәні
(коды және атауы)

МВ 24 «Мемлекет және бизнес» модулі
(коды және атауы)

31.03.2004 ж. № 50 мемл. бас. лиц..

Баспаға _____ 20__ ж. қол қойылды. Пішіні 90x60/16. Таралымы _____ дана

Көлемі ___ оқубас.п. № _____ тапсырысБағасы келісілген

100027. ҚарМТУ баспасы, Қарағанды, Бейбітшілік бульвары, 56